

Väljaandja:	Alutaguse Vallavolikogu
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	07.06.2020
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	Hetkel kehtiv
Avaldamismärge:	RT IV, 04.06.2020, 12

Alutaguse valla raamatukogude kasutamise eeskiri

Vastu võetud 28.05.2020 nr 130

Määrus kehtestatakse rahvaraamatukogu seaduse § 16 ja kultuuriministri 12.07. 2004. a määruse nr 9 „Rahvaraamatukogu töökorralduse juhend“ § 12 lõike 1 alusel ja kooskõlas Alutaguse Vallavolikogu 28.11.2019. a määrusega nr 115 „Alutaguse Huvikeskuse põhimäärus“.

§ 1. Üldsätted

Alutaguse valla raamatukogude kasutamise eeskiri (edaspidi *eeskiri*) sätestab lugejateeninduse korralduse, lugejate õigused, kohustused ning vastutuse Alutaguse Vallavalitsuse hallatava asutuse Alutaguse Huvikeskuse struktuuriüksusteks olevates raamatukogudes.

§ 2. Raamatukogu teenused

(1) Raamatukogu põhiteenused on teavikute kojulaenus ja kohalkasutus ning üldkasutatava andmesidevõrgu kaudu avalikule teabele juurdepääsu võimaldamine.

(2) Raamatukogu põhiteenused on tasuta. Raamatukogul on õigus osutada tasulisi eriteenuseid (kopeerimine, printimine, skaneerimine jm). Eriteenuste hinnad kehtestab Alutaguse Vallavalitsus (edaspidi *vallavalitsus*).

(3) Raamatukogus puuduvad teavikud tellitakse lugeja soovil ja kulul teistest raamatukogudest raamatukogudevahelise laenutuse kaudu.

(4) Lugejal on võimalik kasutada raamatukogu teenuseid veebipõhises raamatukogude andmebaasis URRAM (edaspidi *andmebaas*) aadressil <http://www.lugeja.ee>, logides sisse ID-kaardiga, mobiil-IDga või lugeja soovil talle raamatukoguhoidja poolt antud kasutajanime ja parooliga.

(5) Alutaguse valla elanikule, kes oma tervisliku seisundi tõttu ei ole võimeline raamatukogu külastama, korraldab raamatukogu lugeja soovil tasuta koduteenindust. Koduteenindust võib osutada koostöös vallavalitsuse sotsiaaltöötajatega.

§ 3. Lugejaks registreerimine

(1) Raamatukogu lugejaks registreeritakse isik, kes on tutvunud raamatukogu kasutamise eeskirjaga ja nõustub seda täitma. Raamatukogu tagab, et kõik lugejad saavad tutvuda raamatukogu kasutamise eeskirjaga nii kohapeal kui ka raamatukogu veebilehel.

(2) Lugejaks registreeritakse ja raamatukoguteenuseid kasutatakse ID-kaardi või muu isikut tõendava dokumendi või õpilaspileti alusel. Alaealise lugejaks registreerimisel on raamatukogul õigus küsida lapsevanema või eestkostja (edaspidi *vanem*) nõusolekut, mis antakse kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

(3) Oma isikuandmete kasutamiseks annab lugeja nõusoleku eeskirjas sätestatud ulatuses.

(4) Lugejaks registreerimisel kantakse andmebaasi järgmised isikuandmed ja raamatukogu nõudel alaealise isiku puhul ka vanema andmed:

- 1) ees- ja perekonnanimi;
- 2) isikukood või selle puudumisel sünniaeg;
- 3) elukoht (postiaadress);
- 4) telefon;
- 5) e-posti aadress (selle olemasolul).

(5) Igal aastal lugeja esimesel külaskäigul raamatukokku toimub lugejate ümberregistreerimine (isiku- ja kontaktandmete täpsustamine). Võlglaste ümberregistreerimine toimub pärast võlgade (viivised, kaotatud ja rikutud teavikud) likvideerimist.

(6) Lugeja on kohustatud teavitama raamatukogu isiku- või kontaktandmete muutumisest.

§ 4. Lugeja isikuandmete kasutamine

(1) Raamatukogu kogub isikuandmeid lugejatele raamatukoguteenuste osutamiseks, laenutuste üle arvestuse pidamiseks, statistiliseks aruandluseks ja teenuste analüüsiks.

(2) Juurdepääs andmetele on teenuseid osutavatel raamatukoguhoidjatel, kes on kohustatud säilitama lugejaandmete konfidentsiaalsuse. Andmeid ei väljastata kolmandatele isikutele, v. a seadusega ettenähtud juhtudel.

(3) Lugejal on õigus nõuda kirjaliku avalduse alusel oma isikuandmete kustutamist, kui ta ei soovi enam olla raamatukogu kasutaja. Kui lugejal on raamatukogu ees täitmata kohustusi, säilitatakse tema andmed kuni kohustuste täitmiseni.

(4) Andmebaasist kustutatakse lugeja andmed kui lugeja pole raamatukogu teenuseid kasutanud kolm (3) aastat.

§ 5. Teavikute kojulaenus ja kohalkasutus

(1) Teavikuid saab laenutada koju ning kasutada kohapeal. Teavikute kojulaenutamise õigus on registreeritud lugejal, kohapeal kasutamiseks ei ole lugejaks registreerimine nõutav.

(2) Teavikute laenus registreeritakse andmebaasis. Ühele lugejale korraga laenutatavate teavikute arvu määrab raamatukogu.

(3) Raamatukogul on õigus määrata kohalkasutatavateks sisult või hinnalt väga väärtuslikke teavikuid ja teatmeteoste ainueksplare.

(4) Teavikuid laenutatakse koju 30 päevaks. Suurema nõudlusega või erilise väärtusega teavikutele on raamatukogul õigus määrata lühemaid laenutusaegu ilma tagastustähtaja pikendamise võimaluseta.

(5) Lugejal ei ole õigust laenutada teavikuid edasi teistele lugejatele.

(6) Lugeja soovil pannakse ta teda huvitava, kuid teise lugeja käes oleva teaviku saamiseks järjekorda. Teaviku saabumisest teatatakse lugejale telefoni või e-posti teel. Kui lugeja 5 päeva jooksul teavikule järele ei tule, laenutatakse see järjekorras järgmisele soovijale.

(7) Kui andmebaasis on olemas lugeja e-posti aadress, saadetakse lugejale automaatselt enne tagastamistähtaja saabumist teade tagastamistähtpäeva saabumise kohta.

(8) Lugeja võib teaviku tagastamistähtaega pikendada telefoni ja e-posti teel või kasutades andmebaasi lugejakeskkonda, kui teavikule pole järjekorda. Tähtaja pikendamine loetakse uueks laenutuseks. Tagastamistähtaja ületanud teavikut andmebaasi lugejakeskkonnas pikendada ei saa.

(9) Kui lugeja ei tagasta laenutatud teavikuid määratud tähtajaks, võib temalt nõuda viivist vastavalt käesoleva eeskirja paragrahvi 7 lõikes 2 sätestatule. Enne viivise tasumist lugejale uusi teavikuid ei laenutata.

§ 6. Lugeja õigused

(1) Lugejal on õigus taotleda raamatukogult teatme- ja teabeteenindust, teenustealast nõustamist, puuduva teaviku tellimist teistest raamatukogudest.

(2) Lugejal on õigus kasutada arvutit üldkasutatava andmesidevõrgu kaudu avalikustatud teabega tutvumiseks. Kui avalikustatud teabele juurdepääsu soovivaid lugejaid on rohkem, kui raamatukogu jõuab teenindada, korraldab raamatukogu soovijate eelregistreerimise.

(3) Lugejal on õigus saada igakülgset abi ning juhendamist andmebaaside kasutamisel ning andmete leidmisel.

§ 7. Lugeja kohustused ja vastutus

(1) Lugeja vastutab tema kasutuses olevate teavikute, tehnikavahendite või muu raamatukogu inventari rikkumise eest ning on kohustatud raamatukogule tekitatud kahju hüvitama.

(2) Lugeja on kohustatud:

1) teavikuid hoolikalt hoidma ja kahjustatud teavikust teavitama koheselt raamatukoguhoidjat;

2) laenutatud teaviku tagastama laenustähtaja jooksul. Kui lugeja ei tagasta laenutatud teavikut tähtpäevaks, võib raamatukogu nõuda viivitatud aja eest tasu. Viivise suuruse määrab vallavalitsus koos eriteenuste hindade kehtestamisega;

3) teaviku rikkumise või kaotamise korral asendada selle sama teavikuga või hüvitama teaviku väärtuse rahas. Teaviku väärtuse määramise aluseks võetakse teaviku turuhind. Rikutud või kaotatud teaviku väärtuse määrab raamatukoguhoidja. Lugejalt, kes ei ole nimetatud kohustust raamatukogu antud tähtajaks täitnud, võib raamatukogu teavikute koju laenamise õiguse ära võtta kuni üheks (1) aastaks.

(3) Alaealise tekitatud kahju hüvitab vanem.

§ 8. Interneti ja lugejaarvuti kasutamine

(1) Raamatukogus asuvat lugejaarvutit võimaldatakse kasutada raamatukogu lahtiolekuaegadel.

(2) Interneti ja lugejaarvutite kasutamiseks on võimalik eelnevalt registreeruda kas raamatukogus kohapeal, e-posti või telefoni teel.

(3) Raamatukoguhoidjal on õigus küsida arvutikasutajalt, kes ei ole andmebaasis registreeritud lugejana, isikut tõendavat dokumenti.

(4) Raamatukoguhoidjal on õigus piirata arvutikasutusaega alaealisel, kelle vanem on raamatukogule esitanud vastava avalduse.

(5) Lugejaarvuti kasutaja on kohustatud:

1) töö lõpetamisel sulgema enda poolt käivitatud programmid ja kustutama enda loodud failid;
2) teavitama viivitamatult raamatukoguhoidjat arvuti kasutamisel ilmnunud probleemidest ja tõrgetest mõne süsteemi töös.

(6) Keelatud on:

1) kodulehtede külastamine, mis propageerivad vägivalda või on pornograafilise sisuga;
2) arvuti omavoliline väljalülitamine ja taaskäivitamine;
3) arvuti seadete muutmine;
4) tarkvara ja arvutimängude allalaadimine;
5) arvuti juures söömine ja joomine.

(7) Kasutaja süül riist- või tarkvarale tekitatud kahju hüvitab lugejaarvuti kasutaja.

(8) Eeskirjade rikkumisel kaotab lugejaarvuti kasutaja lugejaarvuti kasutamise õiguse üheks nädalaks. Korduval eeskirjade eiramisel on raamatukoguhoidjal õigus peatada lugejaarvuti kasutamine kuni üheks (1) aastaks.

§ 9. Raamatukogu sisekord

(1) Raamatukogu külastaja peab hoidma korda. Lubamatu on igasugune tegevus, mis häirib teisi lugejaid.

(2) Raamatukogu külastaja peab täitma raamatukoguhoidja korraldusi, mis tulenevad hea käitumise tavadest.

(3) Silmnähtavalt määratud riietes ja alkoholi- või narkojoobes külastajat ei teenindata.

§ 10. Varasemate määruste kehtetuks tunnistamine

Tunnistatakse kehtetuks järgmised vallavolikogude määrused:

1) Iisaku Vallavolikogu 19.01.2006 määrus nr 5 „Iisaku Raamatukogu kasutamise eeskiri”;
2) Illuka Vallavolikogu 25.02.2000 määrus nr 20 „Kurtina raamatukogu kasutamise eeskiri”;
3) Illuka Vallavolikogu 25.05.2000 määrus nr 18 „Kuremäe raamatukogu kasutamise eeskiri”;
4) Tudulinna Vallavolikogu 05.12.2011 määrus nr 7 „Tudulinna raamatukogu kasutamise eeskiri”.

§ 11. Määruse jõustumine

Määrus jõustub kolmandal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

Raivo Raap
Volikogu esimees